

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE TURISME I TREBALL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 77

**Presidència
de la Sra. Antonia Martín i Perdiz**

Sessió celebrada dia 20 d'octubre de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 9280/22, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a producte local a la Llei de turisme. .... [1126](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores i senyors diputats i personal de la cambra que avui ens acompanya. Començarem la sessió d'avui. En primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. FUSTER I ZANOQUERA:

Sí, Sra. Presidenta, Antoni Fuster substitueix Virginia Marí.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Núria Riera substitueix Javi Bonet.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Sergio Rodríguez substitueix a Jorge Campos.

LA SRA. PRESIDENTA:

Idò sigui tothom benvingut.

Proposició no de llei RGE núm. 9280/22, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a producte local a la Llei de turisme.

Començam amb la deliberació de l'ordre del dia relatiu al debat i la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 9280/22, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a producte local a la Llei de turisme. Té per a la seva defensa la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, presidenta. El primer de tot demanar disculpes a totes les diputades i diputats pel retard. Em sap greu haver arribat cinc minuts tard. Bé, aquesta és una proposta que presentam quan surt als mitjans que el Tribunal Constitucional ha vist possible inconstitucionalitat en aquest article de la Llei de turisme, que parla de l'obligatorietat d'un tant per cent molt baix -però sí que és cert, el tant per cent és baix, perquè el sector és al que té coratge d'arribar- l'obligatorietat, com deia, del consum de producte local en els establiments hotelers, que és un article de la Llei de turisme aprovada dins enguany en aquest parlament.

Clar, nosaltres entenem que és un atac per part del Constitucional a un acord entre tots els sectors productius de les Illes Balears. a dir, el sector productor, el sector pagès i el sector hotelier amb la mediació de l'administració pública del Govern de les Illes Balears, es posen d'acord que és necessari promoure el consum de producte local als establiments hotelers -en això hi ha un acord- i, a més, es posen d'acord en el percentatge que hi ha d'haver a la nova llei i que és important que la llei reculli l'obligatorietat, perquè és una bona manera d'avançar cap a la diversificació econòmica i cap a la consolidació de la qualitat en el sector pagès de les Illes Balears.

I davant d'aquest acord, el Govern actua en conseqüència, i el posa a la llei, i la llei recull aquest acord, la majoria del Parlament hi està d'acord, és a dir, perquè ens entenguem, la

classe política de les Illes Balears dona suport a aquest acord dels sectors empresarials, i el Tribunal Constitucional, com sempre, allunyat de ... -o com moltes vegades- allunyat de la realitat i allunyat de les necessitats reals de l'economia i la ciutadania, en aquest cas, de les Illes Balears, parla d'una possible inconstitucionalitat.

I es demana una reunió bilateral, que nosaltres creim que hi haurà bona voluntat i es podrà resoldre, però ho volíem deixar palès, i entenem que el Parlament de les Illes Balears ha de refermar el compromís que ja va adoptar amb la Llei de turisme, l'ha de refermar amb aquesta proposició no de llei. I entenem que el Govern de l'Estat i l'Estat han de fer un plantejament de valorar quina és la realitat a l'hora de plantejar possibles inconstitucionalitats, perquè al cap i a la fi, aquesta sol·licitud de reunió bilateral per revisar la constitucionalitat d'aquest article, l'únic que fa és remoure i posicionar la majoria de la societat de les Illes Balears a favor d'aquest plantejament que fa la llei i en contra del plantejament que fa l'Estat sense que realment faci falta haver de generar un problema d'una cosa que té el consens -com deia- de la majoria de societat.

Els demanam el vot favorable, acceptarem l'esmena de del PSOE i Unidas Podemos perquè millora, per ventura, la redacció i concreta l'article 102 bis de la Llei turística, concreta la cosa.

El segon punt és perquè és necessari que hi hagi canvis legislatius tant a nivell europeu com a nivell d'Estat espanyol, perquè les administracions públiques sense problemes puguin comprar producte local i es pugui plantejar que, per exemple, doni punts a l'hora de fer un concurs públic, al menjador d'una escola, al menjador d'una residència, al menjador o a les cuines d'un hospital, el fet de la utilització de producte local, cosa que a dia d'avui no és possible per mor de la normativa aquesta de lliure mercat, que hi ha.

Res més. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Per part dels Grups Parlamentaris Socialista i Unidas Podemos s'ha presentat l'esmena RGE núm. 10629/22. Per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Pilar Sansó.

LA SRA. SANSÓ I FUSTER:

Gràcies, presidenta. Bon dia a tothom. Des del Grup Parlamentari Socialista subscrivim majoritàriament l'argumentari de l'exposició de motius i de l'exposició que ha fet el Sr. Mas que ha presentat aquesta proposició no de llei. De fet, així ho hem demostrat durant la tramitació parlamentària de la Llei turística, la Llei 3/2022, i de l'aprovació de la mateixa llei, on l'article 102 bis obliga les empreses i els establiments turístics a la compra d'un percentatge de producte local.

Consideram molt positiu, i així ho hem demostrat aprovant aquests articles de la Llei turística, que el primer motor del sector, que és el primer motor de la nostra economia, que és el sector turístic repercuteixi positivament en altres sectors, i el sector agrari, que sempre ha anat a remolc de tots els altres i que, a part, és el que ven la imatge que es ven a l'exterior, per

tant, creiem que és molt positiu que surti beneficiat de tots els guanys que aporta el turisme i, per tant, veim molt positiu que la Llei turística ho consideri, però també aquesta proposició no de llei, ja que la veim amb bons ulls.

Després de consultar la qüestió d'inconstitucionalitat a aquesta qüestió a què ha fet referència el Sr. Mas, que va veure a premsa, nosaltres vàrem consultar a la Conselleria de Turisme, com no podia ser d'una altra manera, referent a aquest tema. Ens va dir que la comissió bilateral es crea per tractar la constitucionalitat, però no de l'obligatorietat de tenir aquest percentatge de producte local als establiments turístics, sinó per tractar la mesura prevista a l'article 102bis.3, que fa referència al segell compromís de producte local, que ha d'emetre la conselleria competent en matèria agroalimentària i que es dona en aquests establiments -com diu l'article 102bis.3- que ofereixin un mínim d'un 10% de producte local.

Ens diuen que la possible inconstitucionalitat fa referència a aquest punt. Nosaltres tampoc no veim que sigui motiu de plantejar una qüestió d'inconstitucionalitat perquè veim que tampoc no va en contra de la Llei de garantia de mercat, creim que aquest segell el que fa es podria justificar per interès general, ja que afavoreix l'entorn, el medi ambient i també repercuteix en la societat, és beneficiós per a tots, tant per als que consumeixen com per als que produeixen.

Per això hem presentat aquesta esmena a la qual ha fet referència amb l'objectiu d'aclarir aquest punt 1, que no sols es delimiti en el percentatge de producte local, com estableix la proposició no de llei, sinó que feia referència a tot el sentit, és a dir, que es defensi tot el sentit de l'objectiu a què va encaminat a 102bis de la Llei turística i es defensi amb tots els termes, ja que hi va haver un consens polític, però també un consens social amb els sectors afectats, tant turístic com agrícola.

Per tant, en positiu, agraïm al Sr. Mas que l'accepti i agrairiem el suport de tots els grups parlamentaris.

Al seu segon punt també votarem a favor perquè creim, des del Grup Parlamentari Socialista, que és molt positiu que les administracions públiques apostin fermament per la compra preferent de producte local. Per tant, sense ja més intervencions, donam suport a aquesta proposició no de llei i agraïm que ens hagi acceptat l'esmena. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup P arlamentari Unidas Podemos no farem intervenció en absència de la vicepresidenta per motius de salut, així que passam al torn de fixació de posicions. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Salomé Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bon dia, senyores i senyors diputats. Bé, des del Partit Popular és evident que estam d'acord i valoram favorablement totes aquelles iniciatives que vagin en benefici d'implementar el consum de producte local i el seu foment.

Consideram molt important donar suport a aquest consum i prendre totes les mesures necessàries que permeti el nostre ordenament jurídic i sempre respectant el dret comunitari, que està per complir-se. Com s'ha dit, hi ha obert un procés de possible inconstitucionalitat d'aquest punt de l'article 2, que en aquests moments, bé, ara ho ha explicat la Sra. Sansó, però vaja, en definitiva no sabem com acabarà, tal com ha exposat el Grup Socialista, que demana en aquesta esmena que han presentat mantenir el que es va aprovar la llei. Per tant, el Sr. Mas ha dit que acceptaria aquesta esmena. Nosaltres volem insistir que veim favorablement l'impuls al producte local, però sempre que no s'incompleixi el dret comunitari.

També és cert que una majoria d'establiments consumeixen aquest 3% que estableix a la llei i alguns fins i tot afirmen que van fins al 40%. I també tenim en compte que hi ha acord d'aquesta mesura a la llei per part d'establiments hotelers i per part de productors locals. Per tant, consideram que és una cosa demandada, encara que no fa massa que les cooperatives van fer una crida per poder donar l'abast a tota aquesta demanda de producte local i que es pugui produir, perquè, per exemple, a Menorca tenim de vegades vertaders problemes per poder donar resposta.

Des del Grup Popular hem presentat proposicions de llei que consideram que també són positives i es podrien anar incorporant en defensa del producte local, que han reclamat, per exemple, temes com demandar fer promoció turística de la mà dels productors locals en base a aquesta col·laboració públicoprivada i com a element diferenciador de la nostra destinació turística, que aporta identitat i que aconsegueix un benefici mutu. Aquestes iniciatives, per part del Partit Popular sí que han tengut el suport dels altres grups quan s'han presentat, però ens agradaria veure-les fetes una realitat.

També volem insistir en el segon punt, que entenem que també va en la línia que aquesta obligació o aquest impuls del producte local es pugui traslladar també a les administracions públiques. El que veim és que el que en el privat es posa com una obligació, a l'administració pública es posa com una preferència, no com una obligació, i això tampoc no ho acabam d'entendre, més que res perquè crec que tal vegada l'administració és la primera que hauria de donar exemple, en qualsevol cas, com he dit, nosaltres valoram favorablement l'impuls al producte local.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Marc Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, presidenta. El nostre grup parlamentari durant la tramitació de la modificació de la Llei de turisme que es va aprovar fa uns mesos, vam presentar moltíssimes esmenes, unes 80, si no recordo malament, però sí que és cert que no vam presentar cap esmena en aquests punts, on es parlava de percentatges de producte local en les compres dels establiments turístics. I això ho vam fer, perquè dintre de la filosofia de

l'economia circular, que ara hi ha a través de convenis entre AENOR i la Fundació Impulsa que estan ja acreditant els diferents establiments hotelers, ja s'acredita això, ja se certifica que, evidentment, perquè un establiment hotelier tingui aquestes certificacions, ha de tenir un percentatge important de producte local i de producte de quilòmetre zero.

És ver que parlar de producte local pot dur a confusió, i si el consell vol presentar un segell de certificat de producte local ..., perquè clar, producte local pot ser un producte manufacturat a Mallorca, però amb materials que vénen de fora, per tant, és complicat. Però, en qualsevol cas, sempre interessa per mantenir els criteris d'economia circular que els productes que s'utilitzin en la cadena de valor de la indústria turística siguin de quilòmetre zero.

Sobre els punts d'aquesta iniciativa de producte local, a la Llei del turisme estam bastant més còmodes amb l'esmena que han presentat el Grup Parlamentari Socialista i Unidas Podemos, que amb el redactat original, hi votarem a favor si el Grup Parlamentari MÉS per Mallorca accepta l'esmena.

I respecte del segon punt, les dues últimes paraules no ens acaben de convèncer, "puguí fer compres, preferentment, de producte local sense problemes", pareix com si es pogués saltar diferents normatives. Jo, si em permeten, m'agradaria fer una esmena *in voce* per no utilitzar les dues paraules "sense problemes", dient que "el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat a promoure canvis legislatius necessaris perquè les diferents administracions públiques puguin fer compres preferents de producte local" i esborrar "sense problemes", perquè trobo que dóna una sensació que tot el procés garantista de la compra de productes per part de l'administració ens el podríem saltar.

I res més. Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, Sr. Sergio Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sra. Presidenta. Bueno, nosotros teníamos algunas dudas sobre si abstenemos porque veíamos cierta buena voluntad en el fondo de esta cuestión. La intervención del diputado de MÉS nos ha clarificado esta duda, y, evidentemente, votaremos en contra.

Votaremos en contra, porque la única misión de esta proposición es este ensueño de país, más bien de colonia, porque en el fondo lo que quieren es ser una colonia de Cataluña, pero bueno, es el sueño del país donde podemos hacer un poco lo que nos dé la gana, sin contar con eso que ellos llaman el Estado y que nosotros llamamos la nación.

No ha perdido oportunidad de meterse con el Tribunal Constitucional, lógico y normal, porque es parece el órgano garantista que limita esas ensoñaciones que tienen, y claro, yo entiendo porque, mire, nosotros hemos presentado a lo largo de esta legislatura 33 recursos de constitucionalidad. Hasta el

momento tres de ellos corresponden a Baleares; uno, que ahora está muy de moda, contra el decreto ley 5/2021, que ha permitido estas multas absurdas de 6 millones y pico de euros por realizar una fiesta; otro, contra la Mesa de este Parlamento por conculcar nuestros derechos como diputados y derechos constitucionales al impedirnos, limitarnos y condicionarnos nuestras visitas, que solicitamos en tiempo y forma, a los centros escolares; y un tercero, como ustedes bien saben, contra la Ley de educación que consideramos claramente inconstitucional. Nosotros consideramos, evidentemente que esta ley es inconstitucional y nos plantearemos en su caso si esta comisión bilateral decide en su momento retirar el recurso, pues plantearlo nosotros.

Ustedes piden en el primer apartado porcentajes obligatorios. Esto de la obligatoriedad de la imposición de la ..., es que les lleva, les puede o sea imponer, obligar, además, obligar con dinero privado, obligar con dinero privado, no se les ha ocurrido que a lo mejor sería mejor incentivar en lugar de obligar, porque hay muchas maneras de incentivar: incentivos fiscales, sellos de calidad, promoción, promoción turística, ... hay muchas maneras de hacer esto sin necesidad de establecer obligaciones de lo que tienen que hacer los demás con su dinero, es que les encanta decirle a la gente lo que tiene que hacer con su dinero; y luego, por otra parte, lo que tiene que hacer la administración con dinero público, compras preferentes, lo que se nos requiere a quienes administramos, en este caso a quienes administran, que son ustedes dinero público, es hacerlo con la mayor eficacia y ahorro. Esa es la obligación de los que manejan el dinero público de los demás y en este caso nosotros tampoco podemos respaldar el hacer compras preferentes.

Nosotros tenemos que atenernos a ese principio de intentar hacer lo mejor, lo máximo posible con ese dinero que los ciudadanos nos dan para que lo administremos y que ustedes se piensan que es, no sé, un maná llovido del cielo que Dios les da a los partidos elegidos para poder hacer con ello lo que quieran. Pues no, ni por los porcentajes obligatorios, ni por las compras preferentes ni por la filosofía que encierra todo lo que ustedes aquí vienen a proponer, vamos a votar a favor. Lo que sí seguiremos nosotros defendiendo es la promoción del producto local mediante incentivos que benefician tanto al sector primario como al sector terciario al que ustedes se dirigen, porque además el segundo punto lo de las compras preferentes, no aclaran qué tipo de compras, de cualquier sector, de cualquier producto, de cualquier tipo de material, o sea, porque creo que la administración no compra muchas naranjas ni alcachofas, pero ¿qué, qué compras preferentes? ¿Todas, absolutamente todas, se produzcan donde se produzcan, en cualquier sector, cuesten lo que cuesten? Sinceramente, nosotros al despilfarro público, que a ustedes tanto les agrada, no vamos a contribuir.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara al Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. No hi ha cap membre present, en aquest moment no hi és la sala. Si arribàs li podríem cedir el

torn, no hi ha problema. Així doncs, pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Patrícia Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Presidenta, i bon dia a tothom. Nosaltres sí que donarem el nostre suport a aquesta iniciativa, perquè, a més a més, pensam que moltes vegades aquests recursos inconstitucionals no estan gaire alineats amb la situació actual, és a dir, en un context de canvi climàtic és evident que s'han de fer totes les mesures possibles per aconseguir, precisament, minimitzar aquest impacte del canvi climàtic. I una mesura molt interessant és precisament el consum de producte local. I no ho diem nosaltres, ho diuen tots els experts. Per açò, és que fins i tot el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, al seu eix primer, actuacions en l'àmbit de la transició verda i sostenible, inclou l'actuació d'implantar mesures d'economia circular, i una d'elles és el consum de producte quilòmetre zero.

Llavors, jo torn a dir, jo veig aquí una incoherència, quan justament molts de programes, molts de projectes sobre turisme sostenible estan fent èmfasi en aplicar les ODS, sobretot la 8, la 12 i la 14. I tot açò crec que també pot beneficiar fins i tot el sector turístic, perquè li acaba de donar la imatge d'unes empreses compromeses socialment, econòmicament i mediambientalment amb el territori en el qual es troben implantats. Així que nosaltres endavant, totes les mesures que siguin necessàries per evitar aquest tipus de limitacions per part del Tribunal Constitucional. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Procediria ara la suspensió de la sessió, però entenc que no, que no faria falta, ningú, cap grup no la demana Així doncs, per fixar la posició i assenyalar la seva postura per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí, gràcies, presidenta. Al cap i a la fi estam parlant d'un acord històric que reflecteix una llei, que és històric tant per al sector agrari, el sector pagès, com per al sector hotelier, per a les dues parts, és a dir, el sector pagès fa anys que ve reivindicant això, i ara s'hi ha afegit el sector hotelier, que és qui ho ha d'aplicar al cap i a la fi. I el que fa el Govern i el que fa aquest parlament és allò que la societat li reclama posar-ho, escriure-ho damunt una llei, és l'essència de la democràcia. Per tant entenem que és la cosa és molt, molt, molt clara.

Clar, nosaltres, quant al segon punt de l'administració pública, el que fem és precisament demanar canvis legislatius perquè es pugui fer sense problemes. Per això demanam els canvis legislatius, perquè a dia d'avui les administracions, sobretot les que es trobarien en aquestes situacions, són els locals, no poden accedir a aquestes ..., és a dir, no pot ser un dels motius pels quals comprar una cosa, el fet que sigui producte local, només es miren altres altres paràmetres, i nosaltres creim que s'han de produir els canvis legislatius per facilitar això, per molts de motius, per molts de motius. Primer, per la promoció de l'economia local, però l'altre és per la compra de productes quilòmetre zero, adaptant-nos al que deia un poc la diputada de Més per Menorca, adaptant-nos a aquesta

emergència climàtica, que tots o quasi tots estam d'acord que patim. Vull dir que crec que "sense problemes" hi és i hi és per qualque cosa, es perquè a dia d'avui no es pot fer sense problemes. Per això demanam que hi hagi aquests canvis legislatius, per molts de motius, ja dic, no només per la compra de producte local, també per això, per a promoció de l'economia local i per fer front a l'emergència climàtica.

I quant a VOX, tampoc no ens ve de nou que estiguin en contra. De fet, jo ahir no sé a qui li vaig fer el comentari, no sortirà per unanimitat perquè VOX hi votarà en contra. Vull dir que no ens ve de no, i no ens ve de nou perquè vostès no estan a favor, estan en contra de l'economia local, estan en contra de la pagesia local, estan en contra que el que és local sigui important, perquè va en contra de la seva essència. Vostès estan en contra del petit, estan en contra que el que és local vagi endavant, l'economia local, la pagesia local avui vostès voten en contra de l'economia local i de la pagesia local. Ja ho explicaran a qui ho hagin d'explicar. No es preocupin, jo me'n cuidaré de difondre-ho, ja ho explicaran a qui ho hagin d'explicar.

A la resta de grups gràcies pel suport, i això, a votar.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Idò procediríem a la votació del punt 1. Sí, no, l'esmena *in voce* he entès que no, l'esmena presentada pel Partit Socialista i Unidas Podemos, sí.

Per tant, procediríem a la votació del punt 1 amb l'esmena de PSOE i Unidas Podemos incorporada, i del 2 amb el text literal. D'acord?, podem fer votació conjunta? Algú vol fer votació separada dels dos punts? Podem fer la votació conjunta idò? Gràcies.

Vots a favor, per favor?

EL SR. SECRETARI:

11 vots a favor.

LA SRA. PRESIDENTA:

En contra?

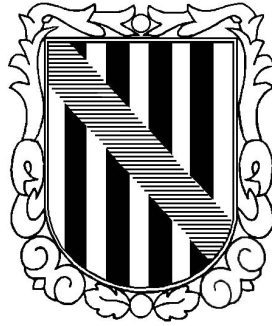
EL SR. SECRETARI:

1 vots en contra.

LA SRA. PRESIDENTA:

Abstencions no n'hi hauria cap.

I sense més assumptes a tractar aixecam la sessió. Gràcies a tothom.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS